

SPITZ, Jan (Rotem 30 november 1887 – Vorst 12 november 1945).

Stamde uit een landbouwersfamilie die haar wortels heeft in de Platdietse streek. Spitz studeerde te Visé, later aan het Klein Seminarie van Sint-Truiden waar hij lid was van *Utile Dulci*. Hij was doctor in de wijsbegeerte en letteren aan de Katholieke Universiteit Leuven (1908) en baccalaureaat in de theologie aan de Gregoriana te Rome (1909). In 1912 werd hij priester gewijd. Aanvankelijk gaf hij les

aan de normaalschool te Sint-Truiden, in 1920 in Mechelen-aan-de-Maas. In 1927 werd Spitz leraar en prefect aan het Sint-Jan Berchmanscollege te Genk. Vanaf 1939 was hij pastoor in Ophoven.

Spitz was medestichter van het Christelijk Onderwijzers Verbond (COV), actief in het **Davidsfonds** in Mechelen-aan-de-Maas en Genk en lid van het hoofdbestuur.

Als overtuigd Vlaamsgezinde was hij medeorganisator van **Guldensporenvieringen** en kwam hij in conflict met de Luiksgezinde directeur van de normaalschool. In Genk voerde hij met **Karel Pinxten** en directeur Paul Drieskens een Vlaams beleid. Hij nam het in woord en geschriften op tegen de franskiljonse mijnbazen en voor de mijnwerkers. Een spreekbeurt op 11 juli 1938 waarin hij scherp uithaalde naar de franskiljonse opvoeding van een zustercongregatie in Genk leidde tot zijn 'verbaning' naar het kleine dorpje Ophoven. Na de bevrijding verleende Spitz de voortvluchtige gouwleider van het **Vlaamsch Nationaal Verbond**, **Theo Brouns**, onderdak. Nadat Brouns zijn schuilplaats verlaten had en te Kessenich door Amerikaanse soldaten werd aangehouden, werd Spitz op 29 oktober 1944 in de gevangenis van Hasselt opgesloten. In maart 1945 veroordeelde de krijgsraad hem tot 7 jaar hechtenis. Spitz, vegetariër, stierf in de gevangenis van Sint-Gillis, waar hij vanaf 11 mei 1945 verbleef, aan ondervoeding.

WERKEN: Artikelen in *Nieuw Vlaanderen* (1938-1939); *Hernieuwen*.

LITERATUUR: A. de Bruyne, *De kwade jaren*, III, 1972; – W. Kuijpers, 'De repressiemoord op Dr. Jan Spitz', in *Wij* (1975); – J. Drouillon, *Karel Pinxten, een bio-bibliografie proeve*, 1982; – L. Wils, *Honderd jaar Vlaamse Beweging*, II, 1985; – D. Sniijders (e.a.), *Pastoor Dr. Jan Spitz*, 1987; – F. Meertens, *De vergeten martelaar – Jan Spitz*, 1994.

WILFRIED ROSIERS